

Обучение на обучители за работа в неформалното образование – Първи модул, Приморско, 20-26 юни, 2008 г. ПРОГРАМА ГРЮНДТВИГ

Неформално образование

Образованието – от обучение към учене

Обучението представлява получаване на знания, умения и нагласи.

Най-важно е ученето как да се учим.

Ученето е свързано със собствения стил на живот.

Ученето не означава учене на постулати, нито пасивно слушане.

Образованието - от обучение към учене

Обученият трябва да включи знания, умения или нагласи в собствената си система от ценности или поведение.

Ученето протича както извън класната стая, така и в нея.

Някои от резултати идват от учители, други - не.

Някои от познанията се получават преднамерено, други се получават инцидентно.

Неформално образование - въведение

НФО става част от международната образователна политика от края на 60-те и началото на 70-те години на миналия век.

Концепцията му е свързана с концепцията на ученето за цял живот.

Тези две концепции дават възможност да се увеличи обемът на образованието и да се учи през целия живот.

Неформално образование -характеристики

Свързано е с потребностите на групите с неравностойно Положение.

Отнася се до различни категории хора.

Фокусира се върху ясно дефинирани цели.

Притежава гъвкавост по отношение на организациите и методите.

Неформално образование – алтернативни концепции

Обучение за развитие на общността.

**Неформално образование
и Социална педагогика.**

Световна образователна криза

Неподходящи програми

Липса на мотивация сред обучаваните.

Образователният и икономически растеж не са в необходимия синхрон.

Извършената работа не корелира пряко с образователните резултати.

Световна образователна криза

Развитието на формалната образователна система и нейното заплащане се адаптират твърде бавно към социално икономическата промени`.

Промяна следва да има не само във формалното образование - училището, но и в по-широката социална среда и другите сектори.

Учене за цял живот

Ученето за цял живот трябва да бъде водеща концепция, която да формира образователната система.

Формално образование

Формалното образование представлява йерархично структурирана, хронологично подредена система, която преминава от началното образование към университета и включва академични знания и различни специализирани програми и институции за цялостно технологично и професионално обучение

Формално образование

Реализира се от предимно от учители,
информационно подготвени.

Не са важни използваните методи, а постиганите
резултати.

Ученикът трябва да предаде това, което е запомнил.

Цялата система на обучение е установена върху
по-горе споменатите тези.

Учителите са подготвени да усвояват информация, но не са
подготвени да установяват контакти с обучаваните и да
ги разбират.

Формално образование

Мястото на работа е организирано в класове и има ограничени възможности за придвижване, разговори и контакти.

Учениците седят срещу учителя, който предава определена информация.

Дисциплината на работата се осъществява чрез пасивна подчиняване на учителя, който задава задачите.

Във формалното образование оценките са показатели за запомнената информация.

Формално образование

**Оценката става символ на ценност.
(деца с високи оценки - деца с ниски оценки).**

**Програмата за учене представлява обем от знания,
които трябва да бъдат запомнени.**

**Съдържанието е логически подредено, в съответствие
с лекцията, а не в съответствие с ученето.**

Учителят е над учещите се.

Формално образование

Процесът не стои в центъра на обучение.
Съдържанието играе огромна роля.

Методите на обучението-фронтални, затворени, формални

Стилът на общуване като цяло не зависи от
конкретната ситуация.

Тотално упражняване на власт.

Ценности –формална система

Предметите се налагат едностранно.

Информално /паралелно/ образование

Това е процес на учене в рамките на всекидневието, който включва всички познати на индивида нагласи, ценности , умения и познания

от всекидневния опит и образователни влияния и източници;

от средата на човека - семейството и съседите, от работата;

от забавленията, от магазина, от библиотеката , от масмедииите

Неформално образование

Всяка организирана образователна дейност извън установената формална система, която се провежда отделно или която е важна част от някои по-широки дейности и е насочена да обслужи определени клиенти или учебни цели.

Неформално образование

НФО е центрирано повече към обучавания.

Обучаваните могат да напуснат по всяко време, ако не са мотивирани.

НФО набляга върху свободно конструирани програми (свобода на избор) повече, отколкото предписани последователно подредени програми, които са практика в училище.

Неформално образование

При НФО човешките отношения са по-неформални / ролите на учителите и учениците не са толкова стриктни и често могат да се обърнат/

НФО се фокусира върху практически умения и знания.

И накрая НФО не е така структурирано и е по-гъвкаво от училищното.

Неформално образование

Обучаващият и обучавания са на едно и също равнище.

Няма диспропорция между обучаващ и обучаван.

Ученето е постоянен процес.

Най-добрият учител /обучителите учат по-скоро хората, отколкото преподават предмета

Неформално образование

Обучител

Насочен към процеса

Съдържание – основна роля

Методи на образование –

Смесени, отворени, неформални

Стил на общуване

Различните стилове зависят от ситуацията.

Ценности-демократични

Обучител -неформален

Начин на избиране на темите - оценка на потребностите,
включване на участниците в самия процес на планиране

Примери на провеждане на неформално образование

**Ограмотяване и основно образование за
възрастни и млади хора.**

Политическо и синдикално образование.

Програми за отпаднали от училище.

Предучилищно обучение

**Обучение чрез НПО – Здравно образование,
Ограмотяване, Джендър образование.**

Възможности за учене

Трите вида обучение предлагат широки възможности за учене.

Най-ефективен е този учител, който позволява и помага да се учи в ситуации, съответстващи на трите вида обучение.

Стилове на обучение

Един учител трябва да е гъвкав , за да е ефективен във всички видове обучение.

Твърде много учители , които са ефективни в училище, са по-малко ефективни неформални учители, защото се опитват да използват техники от класната стая и директно ги прилагат и на двете места.

Някои проблеми

Неформалните обучители имат тенденция да се придържат към ролята на обучители и да определят неформалното образование като по-маловажно .

Много от наличните източници за обучение са намират в училищните програми.

Формалните обучители са оценявани съобразно изгубването на тези източници.

Сравнение Формално - Неформално обучение

Обучаван

Зависимост.

Учителят взема решение за темите за учене, кога и как да обучава.

Той решава кога знанията са постигнати от обучаваните.

Независимост.

Обучителят окуражава обучаваните да бъдат по-независими.

Сравнение Формално – Неформално обучение

Опит на обучаваните

Маловажен.

Дидактически методи, доминират
Лекции, учебни тетрадки, материали за четене.

Изключително важен.

Богати възможности за учене.
Методи: дискусии, решаване на проблеми,
отнесени към опита на участниците.

Сравнение Формално – Неформално образование

Готовност за учене

**Хората учат, това върху което обществото набляга.
Програмата е по-стандартизирана.**

**Хората учат това, от което имат нужда.
Програмата е по-малко стандартизирана.
Програмите са съобразени с житейските потребности
на обучаваните.**

Сравнение Формално - Неформално образование

**Ориентация към ученето /нагласи за учене/
Ученето е организирано на базата на училищните
предмети.**

Хората учат, това което другите очакват.

Ученето трябва да е основано на опита.

Най-важните са:

Директно използване на знанията и ползите от и
в нашия живот

